

Az előfizetés ára:
 egész évre 8 frt.
 fél évre 4 frt.
 negyed évre 2 frt.
 Kérjőzőknek és néptanítóknak:
 egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
 Előfizethető és egyes lappéldá-
 nyokat venni lehet a kiadóhiva-
 talban. Traub B. és társa. Valentin
 Károly, Böhm M., Luzsovic L.,
 Veldinger N.
 üzletében és a fődobánytözsben.
A hirdetések ára:
 Mindenkor arjegyék szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 k.
 Nyilttérben egy sor . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu lap.

Hirdetéseket elfogad: Külföldön:
 arek J. és Társa Erfurtban,
 Haasenstein és Vogler, Steiner A.
 Hamburgban, Daube G. L., Knoll
 Ignác Frankfurtban, Oppelik A.,
 Schalek Henrik, Mosse Rudolf,
 Bécsben. Magyarországon: Neu-
 berger és Braun, Goldberger A.
 V., Lang Lipót, Schwarz Gyula
 Somegyi E. „Első magyar nemzet-
 közeli irodá”-ja Budapesten, kiadó-
 hivatalunk és Janovszky H. király-
 utczában levő hirdetések elvétel
 irodája Pécsen.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz.
 Kladóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz., a posta mellett.

Kéziratok
 nem adatnak vissza.

Szerbiai vasuti csatlakozás.

Szerbia nagy gazdasági ünnepélyt ül. Belgrádtól Nis-ig terjedő 140 kilométernyi első vasutját e hó 4-én magyar, osztrák és francia vendégek jelenlétében — nagy ünnepélyességek között megnyitották és folyó hó 14-ikén a közforgalomnak át fogják adni.

Reánk nézve is több fontossággal bír ezen vasut.

Közvetlen összeköttetésben állván budapest-zimonyi vonalunkkal, — a nyugat felé irányuló forgalom — mely Szerbiában is évről-évre nagyobb mérveket fog ölteni, miután ez ország természeti kincsei csak ez után fognak igazán kiaknáztatni — állandó tápot nyujtand a mi pályáinknak. Ezen kívül iparunknak és kereskedelmünknek egy hatalmas territorium nyílt meg, a hol nagymérvű hódításokat tehet különösen addig, míg Nistől a törökországi pályáig a berlini szerződésben biztosított csatlakozás nem történik meg, mert ezen

időig — a szintén oda törekvő angol, francia, orosz ipar és kereskedelem versenyé ellen is biztosítva van.

Ezen okból a mint egyrészt ajánlani kell kereskedőinknek, hogy ezen, a kereskedelemnek megnyitott territoriumot minél előbb birtokukba venni igyekezzenek, másrészt szolid összeköttetések által iparkodjanak ott kereskedelmünk számára a talajt annyira biztosítani, hogy iparunk és kereskedelmünk domináló maradjon akkor is, ha majd a török vasutakkal való csatlakozás keresztülvitele után a nyugoti államok ipara és kereskedelme is törekedni fog ott helyet foglalni.

Ezen, kereskedelmünkre nézve annyira kedvező körülményeknek fel nem használása a legnagyobb együgyűség volna részünkről, mert a mely tért most könnyű szerrel elfoglalhatunk, azt a török csatlakozás után — az angol és francia verseny mellett csak a legnagyobb erőmegfeleléssel tehetjük meg.

Más tekintetből is igen fontos a szerbiai vasutak megnyitása, illetőleg forgalomba adása. És ez a politikai szempont.

Nincs ellenzék és nincs lap, mely a szerbiai vasutak megnyitásában hazai nemzetgazdasági érdekeinkre nézve felette kedvező körülményt nem látna.

De tekintsünk csak egy pár évre visszafelé. Milyen támadásnak volt kitéve Bosznia occupatiója és milyenek Andrassy politikája a török-orosz háboru idejében.

Pedig a ki gondolkodni akar és tud, az kénytelen belátni, hogy azon kedvező kilátás, mely iparunk és kereskedelmünk számára a keleten megnyílt, az Andrassy által megkezdett és Tisza alatt folytatott keleti politikának a gyümölcse.

Ha igaz az, hogy kedvező tények és eredmények igazolják a politika helyességét — akkor a f. hó 4-én megnyitott és Zimonynál vasutainkkal összeköttetésben álló 240 kilométernyi szerbiai vasut alkotmányos

A „Pécs” tárczája.

A pécsi szemináriumi új oltárkép.

A magyar képzőművészet még nagyon rövid életű. Maholnap millenniumát ünnepli hazánk, de műtörténelmünk még alig néhány évtizedes. Mi volt oka, mi nem? hogy több mint kilencszáz év lefolyása alatt nem voltunk képesek a magyar nevet műalkotásokkal is megdicőíteni, azt hosszas volna fejtegetnünk, elég az ahhoz, hogy a magyar képzőművészetnek még alig van mulija, a festészetét például alig terjed azon piezi kis gyűjteményen túl, mely a budapesti Eszterházy képtár egyik kis szobáskájában P o l y i püspök nagylelkű ajándéka gyanánt őriztetik.

Az utolsó pár évtized azonban annál meglepőbb képet tár elénk. Festészetünk hírtelen meteoroként tört elő, Barabás, Markó, Ligeti, Pilóti, Benczur, Than, Litzemayer Lotz, Weber egész szépségében vezették be a magyar műzást a nagyvilágba, Munkácsy hatalmas lángesze pedig felmagasztalta a legmagasabb helyre, nová az egyáltalában emelkedhetett. Jól esik tudnunk, hogy az emelkedés megfelelően széles alappal is bír, azon festő nemzedékben, mely itthon és külföldön elég nagy számmal és elég jól érti

forogni az esetet, hogy reményt adjon, miszerint a magyar muza több munkások hiányában szűkölködni nem fog. Igazságtalanok volnánk, ha a nagy mesterek dicsőítése közben megelégednénk az egyszerűbb munkások derék csapatairól, kik amazok megett serényen igyekeznek azon kisebb kör művészi igényeit kielégíteni, mely számukra adatott. Ilyen munkással bírnak mi is Pécsen az elhunyt M ü c k e J ó z s e f leányában, özv. J a k a b f f y M a r i a n n a asszonyban, özv. J a k a b f f y M a r i a n n a asszonyban, kik kevesek által méltányolt, sokszor félreismert, s egyesek kicsinylése által még sirjában is üldözött atyja művészi hagyatékával annak képességeit is szerencsésen öröklés most egy oltárképpel mutatja be azt nekünk.

A pécsi püspöki seminarium új szárny-épületében van a kápolna, mely sok mindenféle irányban érdemi megfigyelünket. Ezuttal azonban csak a két héttel ezelőtt felállított új oltárképről akarunk beszélni, mint a kápolna legértékesebb részéről. A seminarium Pál apostol megtéréséről van nevezve az volt tehát a feladat, hogy a festő e nagy jelentőségű vallás történelmi mozzanatot adja vissza. Pál apostol megtérését elbeszélve találjuk az Apostolok cselekedeteiről írt könyv IX-ik Részében. Ez volt az eszmei alap, melyből a festőnek ki kellett indulnia. A feladat megoldása azonban nem volt könnyű. Pál apostol megtérésében ugyanis rend-

szerint azt a pillanatot választák a festők midőn Pál utközben az égi fény által találva lehányatlik s Jézus szavait hallja. E jelenet ábrázolása azonban nem csak azért volt kihívhatatlan, mert a rendelkezésére álló térnek nagysága még egy három személyből álló csoportnak befogadására sem elegendő, hanem azért is, mert „Pál fordulása” így fogva fel nem annyira az oltárkép, mint a történelmi festészet feladata s az utazók által használt ló, ha egyébb állatot nem is veszünk fel, az oltárkép keretében helyet nem foglalhat.

Igy támadt a seminarium Rectorában azon minden ízében szép eszme, hogy a leendő festmény ne Pál megtérésének kezdőpontját, hanem befejezését ábrázolja, azon jelenetet t. i. midőn a Damaskusban, szeme világotlósá megfosztott Pál, három napi vezekelés után Ananias tanítvány által kézrátéves közben meggyógyittatik s ezzel Pál megtérése befejezetté válik. Így tehát a leendő kép szakítva az eddig hagyományos festői felfogással, egészen új felfogás szerint van hivatva az eszmét szemünk elé állítani. Ez már magában véve nem múló értéket, mert e r e d e t i becsét kölcsönöz a képnek, ha t. i. sikerül a festőnek feladata magaslátára emelkednie.

Jakabffyné sikeresen küzdötte le a népszerűséget s kompozíciója megfelel a hozzá-

életünk óta [keletre irányuló politikánk helyességének igazolására megdönthetetlen bizonyíték. R.

„Több világosságot!”

A „Pécs” 64-ik számában „néhány szó a zaláti esethez” — (helyesebb lett volna a személy s nem a helynévről nevezni) című cikkcske, elsőrendű helye: s névtelenül jelenjen meg, arra a feltevésre enged következtetni, hogy ha nem is a szerkesztőségből került ki, ahhoz közel álló egyén írta s a szerkesztőség, miután megjegyzéssel nem kísérelte, magáévá tette.¹⁾

A lap íránt való tiszteletem s bizalmam tanácsolja, hogy így szóljak: több világosságot az ügyre nézve; helyzetem pedig feljogosít, jobban mint bárki mást.

Bár sokszor voltam, mint a zaláti ref. egyházi tanács s iskolaszék elnöke szóval és papíron sértve, gunyolva a Garzó Pál ügyében, egyházi felsőbbségem utasítása s intézkedéshez való alkalmazkodásért — nem vettem tudomásul; miután természetem minden hivatalnoknál nem az a kérdés: mi esik jól, vagy mi fáj? hanem az, hogy mi a kötelesség? s azt téve, feledni és túrni is igen könnyű; másfelől, régi és újabb tapasztalataim azon meggyőződésre juttattak, hogy a névtelenül írt s gondatlan gondolatokkal dobálózkodó cikkek akár egyes személyt, akár hatóságot illetnek, a szóbaállásra nem mindig garantizáltak s legtöbbször esetben azt a szolgálókat teszik az ügyek, mi a forrás vizének a beledobált kövek — zavarják.

Most is a „Pécsről” való fogalmam s ahhoz való viszonyom késztet, hogy szóljak. Szerintem igen rosszul veszi ki magát az, ha a „Pécs” eddigi törvénytisztelő s komoly hangját elhagyja, s arról, hogy igazságos s méltányos legyen, lemondani készül,²⁾ s ha egyoldalról jövő információ alapján szándékos tévedésbe esik, mert alig lehet másnak tulajdonítani azt, hogy vértétet s nem civilizált

¹⁾ Nem szerkesztőségünkől került ki, „Drávément” levelezők írta, ki eddigéig mindig megbízhatóan bizonyult s neve is csak véletlenségből maradt ki. Szerk.

²⁾ Dehogy készülünk; e cikk kiadásával bizonyítjuk, hogy na gyon is igazságosak és méltányosak vagyunk. Szerk.

országba valónak nevez oly ítéletet, mely királyok által szentesített törvény alapján jogszerűen hozott, melyről maga a miniszter ó excellentiája megdönthetetlen indokok alapján azt mondja: jogos és törvényes.³⁾ — Vagy az lett volna talán a civilizált országba való ítélet, melyben a törvény iránt való tiszteletlenség és engedetlenség érénynek lenne számítva s jutalmat érdemelne? Itagadom; ez bármily kedvező eszméje lehet egyes egyéneknek, de általánossá még nem lett.

Azt sem tudom elképzelni, minő szolgálókat vélnek teljesíteni, akár az ügy akár a személyre, az ilyen hatóságokat, törvényt s ítéletet sértegető névtelen cikkek írói.

Fájdalom az is van mondva: „a miniszterium lépre ment, hamis informatió alapján oly ítéletet hozott, mely rendezett országnak viszonyai közé semmiképp sem illő; tehát a miniszterium akkor nem ment volna lépre, ha egyházi autonómiának, joguk s szentesített törvényeinket teljesen mellőzve, egyik-másik lap névtelen tudósítója, vagy magyarázója kedve szerint hozott volna ítéletet, vagy mondott volna véleményt, semmibe sem véve a hivatalos személyek s hatóságok információit? azt hiszem, ezt az állapotot, méltán lehetne aztán ázsziainak nevezni. Felette sajnós az, hogy vannak emberek, valószínűleg irántunk való jó indulatból, kik a protestáns egyház legfőbb hatósága és képviselője, a püspök informatióját „hamisnak” nevezik. E megítélésre mi protestánsok nem vagyunk méltók, s egész tisztelettel visszazármatjuk. Különös, hogy a püspök s az egyházi hatóság információjával megy lépre a miniszterium; talán ahhoz kellett volna menni informatióért, ki a „Néptanoda” névtelen cikkeit Garzó kérésére írogatta? az sem felekezettől nem tartozó, sem hatóságot nem képviselő egyén.

Jaj volna már azon állapot, nemcsak a társadalmi, hanem alkotmányos szempontból is, ha egyik hatóság a másik előtt hivatalos erkölcsi értékkel nem bírna s ha egy bátor s ügyes író alaptalan cikket törvényszéki ítéletnél többet nyomna, mint a hivatali közegek

³⁾ Szándékos tévedés? Ez nem helyes kifejezés. Levelezők hibázhatott; fölünk nem lehet követelni, hogy minden vidéki ügyben itt, a megyei központban, jól értesültek legyünk, midőn éppen az illetők k és ő n informálnak bennünket.

és hatóságok tapasztalata s hivatalos okmánya. . . .

Hogy valamely ügyet tisztán megismerni, helyesen felfogni, igazságosan és a törvény tiszteletben tartásával megítélni lehessen, arra nézve a minden oldalról való körültekintés szükséges s legkevésbé alkalmas: harag és bosszu; vagy ismeretség és vállalkozás. A por-felverés pedig épen nem a tisztán való látást segíti elő. — Én, ha jól fogom fel a „Pécs” álláspontját s jól ismerem működési irányát, nem hozzá méltónak tartom sem a felfogást, sem a kifejezést, a midőn barbár országba valónak nevezni azon ítéletet, melyről indokola mondja a miniszter, hogy jogos és törvényes és midőn „hamis” címet ad egy protestáns püspök hivatalos okmányok alapján adott informatiójának; ha pedig az én felfogásom lenne téves, bocsánatot kérek. . . . Én azt hiszem, a „Pécs”-nek épen oly szükség van a helyes, hivatalos s több világosságot adó információra, hogy helyesen ítélhessen, mint magának a miniszteriumnak. S a mit a miniszter jogos és törvényesnek nevez, azt a „Pécs”-nek a törvény és igazság rovására, senki kedvéért nincs elegendő oka, vértétet és nem civilizált országba valónak nevezni.

Arra a büntetésre van a protestáns egyházi életben példa, a miben G. részesült, de azon eljárás és tette, mit ő véghezvitt — nincs. Mentől kitünőbb valamely hivatalnok, annál inkább szükséges, hogy mint egyház és ember ugyanazon mértékkel legyen mérhető. . . . Az élet fájának gyümölcse a tett; s ize: annak következménye. . . . Az ember tetteért, csak az ember lehet felelős.

Egyes egyének bárminő kevesebb jelentőséggel és felelőséggel szólhatnak, mint egy határozott álláspontot képviselő lap. Ha törvény és igazság-szolgáltatásbeli felfogásunk nem összhangzásba hozatik politikai álláspontunkkal, az még nem rabszolgaság. Nem azt akarom ezzel mondani, hogy a „Pécs” függetlenül ne nyilváníthassa véleményét a kormányval szemben, csak azt, hogy a kormányt szigorú vizsgálat és kellő bizonyítékok

kötött várakozásnak. A kép két alakot ábrázol. A szemlélő balján áll Ananiás tanítvány, egész alakján magasabb ihletet tüntetve fel, mely különösen szép, tiszteletes ősz fején és arcán a felmagasztosultságig fokozódik, balját felemeli, jobbát Pál homloka felé tartja, ki előtte térdel fehér vezekelő öltönyben. Kiterjesztett karjai, emelt főtartása, átszellemült arca élénken tüntetik elénk a roppant vihart, mi a térdelő lelkében dúl, midőn veszi az isteni kegyelmet és erőt az apostolkodáshoz, melynek jövő szenvedései mintha látásokat visszanyerő szeméi előtt lebegnének.

Ez előtéri jelenetet egy bairól felülről alkalmazott sugár világítja meg. Pál előtt hevernek elhagyott vítézi életének jelvényei: a római sisak és kard. A háttérben alkotmányos ég. Ennyiből áll az egész kompozíció, mely némi hiányai mellett is elismerésre méltó. Ilyen hiánynak tűnik fel előttünk a harci jelvények alkalmazása. Igaz, hogy a kép jelvények által elfoglalt hely üresen nem maradjon, de ez nézetünk szerint másképp lett volna betölthető. A jelvények használata ki mellőztük volna, hódolva a festészet modern irányának, mely, inkább a realizmus felé hajolva, nem kedveli az allegóriát. És ha be is látjuk, miszerint templomi festészetben az allegoria elkerülhetetlen, azt mégis

egyedül ott használnók, hol a kényszerítő szükség parancsol, a melyről pedig e képnél szólni nem lehet. Avagy, ha a festő allegóriát akart alkalmazni, helyesebbnek láttuk volna inkább a megtért Pál jövőjéből, mint multjából venni a jelvényeket s eléje inkább iratokat, mint a már idejét mult vitézi jelvényeket festeni. Ananiás balkarját kissé alacsonyabbra vettük volna, mi a jelenet színpadias hatását szelidebbé, templomiabbá tette volna. Pál alakjának előnyére vált volna, ha térdelés közben jobb térdé egy kissé előbbre jön. Ezáltal jobban előtűnt volna a test és tagok helyzete, kikerülhetett lett volna az a párhuzamosan lefelé menő ráncvetés, mi a fehér öltönyt s az alakot egyhangúvá teszi. A festő egész teljességében kiaknázhatta volna azon hatást, melyet e fehér kelme-ránc rendezésével a két karon olyan szépen el tudott érvéni.

Mind e hiányokat azonban csakhamar feledjük a kép egyéb szépségei mellett. Először is szemünkbe tűnik a távlat művészi berendezése, a mint a nézőhöz közelebb és távolabb levő rajzok egymásután következnek s a térnek oly hű képét adják, mintha nem is egy sík felületet, hanem egy messze mélyen benyúló tért szemlélünk. Elöl Pál alakja, hátrább Ananiás. Mindkét alak kissé oldalt fordulva. E fordulatok tökéletes távlati rajzzal vannak visszaadva és mesteri ár-

nyékbeosztással és színezéssel kidomborítva. A fő alak Pál. Őt illeti a legteljesebb megvilágítás, mely a felülről jövő fény által történik s ez alakot környezetéből pompásan kiemeli, mi legszelében Pál jobb karjánál és kezénél látható, mely kiváló szereccével színezett sötétebb környezetéből egész szóv orszertu plasticitással emelkedik ki. Az arc és jobb kezek szépek és nagy gondtal mintázottak. Pál homloka, haja, szakállja, a fény, a félárnyékok és színmélység egész püspöki mutatják be. Hasonlót mondhatunk Ananiás árnyékban levő s mégis teljesen évrényre jutó fejről. Itt is a homlokhaj, bajusz és szakál a legszebb részletek s nem tehetünk róla, de Ananiás Pálal is sikeritőbb alaknak tartjuk. És most kell szólanunk az egész kép legfőbb szépségéről a — kezekről. A ki valaha rajz-ónt fogott, az jól tudja, milyen tökéletes rajz és tanulmány kívántatik meg ahhoz, hogy egy kéz állása, ujjainak elrendezése és természetes lágy hajlása által kifejtve legyen az a sok baj, mivel egy emberi kéz oly dusan van felruházva. Mennyi különös tanulmányt kell e czépből tennünk előbb antik, vagy a természet után öntött gipsz mintákon, azután élő kezeken. Alig tudjuk elég soká gyakorolni képzelő erőnkét szép férfi és női kezek minél kitartóbb szemlélgetésén. Ananiás és Pál kezei gyönyörűek. Különösen Ananiás jobb keze mintázásában

nélkül ne vádolja. . . Van azonban az ügynek felekezeti, vagy inkább egyházi szempontból egy sajnos oldala s ez az, hogy az egyházi (értsd protestans) s világi hatóság között levő jó harmonia, szives egyetértés: entente cordiale, meglelt zavarva, bármily kevés időre; a miniszter ítélete ugyan, hogy jogos és törvényesnek nevezte azon intézkedés és ítéletet, melyről a közigazgatási bizottság úgy vélekedett, hogy: sem nem jogos, sem nem törvényes, — elégtétel, de a már megtörténtet meg nem történtté a miniszter sem teheti. Azt hiszem, mindkét részről őszinte óhajts az: vajna ne ismétlődne! Az a lép pedig melyet czikkiró ott — in loco — készített a fel. baranyai ref. tanítótestület számára, hogy G. ügyét tegye magáévá s petitionáljon; jelenben a fogásra nem bizonyult alkalmasnak; csodálkozni is lehetett ezen; nagyon elég a tanító testület és annak vezér férfaitól, hogy feleli s megbocsátja tetteit G-nek; arra kényszeríteni, hogy saját egyházi hatósága s bírái ítélete s eljárásával szemben, mely jogos és törvényes volt — petitionáljon, talán még is sok s a tanító-testület nagy-gyűlése meg is adta rá a feleletet, hogy: nem petitionál.

Garzó eljárását, egy felekezeti tanítónak sem lehet helyeselni. G. P-t még jutalmazni tettei s eljárásáért azokhoz lesz legillőbb, kik őt idáig menni segítették. . .

De bárhogy legyen megjutalmazva G., a zaláti ref. egyház, sajnos és szégyenletes iskolai állapotáért, hogy csak nem egy éven át nem volt tanítás, kárpótolva nem lesz. . .

De ismerje meg maga az olvasó az ítéletet és abból az ügyet és személyt.

K i v o n a t.

A f. baranyai ref. e. megye Harkányban 1884. május 7-én tartott t.-széki ülésének j. könyvéből:

1. sz. A zaláti ref. egyháznak Garzó Pál felfüggesztett tanító elleni panasz a tárgyában ítéltetett.

Garzó Pál hivatalától felfüggesztett zaláti tanító hivatalától végleg elmozdítottatik, s a zaláti ref. egyházban ezzel megüresült tani-

tói állomás szabályszerű pályázat utján betöltetni határoztatik. Az ez irányban intézkedések megtétele, valamint a zaláti egyház felfüggesztett tanítójának a felfüggesztés idejére járó hivatali fizetéséből a helyettes tanító díjazásának eszközzése, ugy a nyugdíj élvező Sóvár István nyugdíj járulékának kiszolgáltatása eseres Úrra bízván.

I n d o k o k :

Garzó Pál felfüggesztett zaláti tanító, daczára annak, hogy a zaláti ref. egyház volt tanítója nyugdíjazott Sóvár István részére mint ezen feltétellel alkalmazott tanító az egyh. m. törvényszékének 1876. ápril 27-én jkvi 8. sz. a. ugy 1881. ápril 23-án jkvi 11. sz. a. kelt ítéletével nyugdíj fizetésére köteleztetett s annak daczára, hogy a marasztaló ítélet az egyházkerület 1882. június 3-án jkvi 6. sz. a. kelt ítéletével helyben hagyván, jogerőre emelkedett; s daczára annak, hogy ez ügyben beadott perújítási kérelme folytán az egyh. megyének 1883. ápr. 12-én jkvi 2. sz. a. kelt s az egyház-kerületnek 1883. május 19-én jkvi 8. sz. a. hozott ítéletével is helybenhagyott határozata szerint újabban is pervesztesnek ítéltetett; végül annak daczára is, hogy az egyh. megye 1883. év ápril 12-én jkvi 3. sz. a. hozott határozatával az egyházi felsőbb határozatai elleni ellenszegülés és engedetlenségért őt hivatalától is felfüggesztette; még is nevezett tanító törvényes egyházi felsőbb hatósága jogerős ítéleteinek s az egyházi felsőbbrendű rendeletei végrehajtásának makacsul ellenszegült s nemcsak törvényes egyházi felsőbbrendű ellen engedetlenséget követett el, hanem a világi hatóság előtti jogtalan s ezen hatóság félrevezetésével tett fellépése az egyházi és világi hatóságok közt egyenetlenség felmerülésére is okot szolgáltatott s mert egyházi felsőbbrendű, ugy közvetlen felettes hatósága — az illető presbyterium — határozatai elleni ellenszegüléssel azon a köznevelés ügy rendkívüli hátrányára szolgáló helyzetre okot szolgáltatott, hogy a zaláti egyházban a tanítás és egyházi tanítói funkciók hosszú időn át kellőleg elláthatok nem voltak s mert az egyházi hatóság rendeletei elleni nyílt ellenszegüléssel a gyülekezetben is köz-

botrányt okozott, ennél fogva mint az egyházi felsőbbrendű törvényes rendeleteinek ellenszegülő és mint felfüggesztéssel már egy ízben eredménytelenül fegyelmileg büntetett egyén az egyházi törvények 257. §-a alapján hivatalától végleg elmozdítandó volt.

Itt következik a miniszteri intézkvény, vagy ha tetszik ítélet. . .

10294. szám. Folyó évi február 14-én 799. sz. a. kiadott leiratomban foglalt azon kérdésemre, hogy Garzó Pál zaláti ev. ref. tanítónak, mielőtt ezen állomásra rendeltetett, kellő alakban tudtára adatott-e azon körülmény, hogy a zaláti tanító saját illetményéből köteles lesz Sóvár Istvánnak fizetése egy negyedét fizetni? Főtiszt. Uraságod f. é. 250. sz. a. márczius 11-én kelt felterjesztéséből megértvén, hogy „Garzó Pál jól tudta azt, hogy Sóvár István a zaláti tanítói fizetés egy negyedrésszel nyugdíjazva van, még is folyamodott a zaláti tanító állomásért és e kérelem következtében rendelte őt az egyh. megyei törvényesek 1872-ik évi jegyzőkönyve 35. sz. a. Zalátába s ő ezt készséggel el is fogadta és fizette is a nyugdíjakat éveken át” — meggyőződtem arról, hogy Garzó Pál irányában mind a baranyai ev. ref. egyház-kerületnek az egyházi autonomia alapján szokott több rendbeli ítéletei jogosak és törvényesek. Jogosak, mivel a tanítói fizetések megállapítását az egyházi törvény az egyház-kerületnek, annak megerősítését pedig az egyházkerületre ruházta. Törvényesek, mert Zaláti ev. ref. hitközség a tanítói fizetés terhe alól nem mentetett fel, mely különben az 1868. XXXVIII. t. cz. 143. §-ba ütközhetnék, Garzó Pál tanítóra néve pedig, ki önként fogadta el a neki nem is kínált, de általa keresett tanító állomást, ugyancsak a hivatott törvény 142. §-a szerint a tanítói fizetés minimuma a 300 frt bőven meghagyván — sérelem nem történt. Ezeknél fogva a bekívánt periratokat saját hatáskörében további intézkedés végett főtiszt. Uraságodnak beküldöm. Budapest 1884. május hó 20-án. Trefort s. k.

kivitelében, tanulmányában remeknek mondható. Mennyi lágyaság, finomság, mélység, átlátszóság van e képen levő gyönyörű kézen, azt csak hosszabb szemlélgetés után tudjuk méltányolni.

Erős oldala Jakabffynének a draperia festés. Pál vezekló öltönyének felső része, két kar draperiája, ugy Ananiás öltönyei erről eléggé tanuskodnak. A színek összeválogatása is finom izlésről tanuskodik. Ananiás keleties csikos öltönye egy oltárképen csaknem merészségnek volna mondható, de e merészség jól esik szemcinknek, nemcsak keleties jellemzettsége — s a benne nyilvánuló festői bátorság miatt, hanem az alkalmazott színeknek gyöngyösége, finomsága által is, mely a pompás, mély gránátvörös palásttal ragyogó harmoniát alkot.

E harmoniát kiegészíti és emelkedett hangulattá fokozza a még hátrább álló függöny sötétzöld színe s a háttér gyönyörűége. Nem mondhatjuk ezt a középtérről, mely a képek kevésbé sikerült részét képezi. Az itt látható oszlopsor nincs semmivel indokolva s annak szürkébe hajló fehér színézése zavarólag hat és lehetetlenül teszi, hogy Pálnak alakja itt e tájkón a középtér hasonló színeiből kellően kibontakozzék s előre nyomulva kiváljék. E hiányt a padlózat kockái még fokozzák. Helyesebben tette volna a festő, ha e középtérről kihagyja s azon nő-

vénnyel helyettesíti, mely most a háttér oly nagyon emeli s a mely kellő feldolgozással a középtérbe is áthozható lett volna. Ugy szintén feleslegesnek tartjuk a képet jobb felől határoló oszlopot is, mely a képek különben is szűk terét még inkább összeszorítja s az egészét kényelmetlenül, zsúfolttá teszi.

Ebben áll röviden mindaz, mit az új képről mondani akartunk, mely hiányai mellett tulnyomó előnyökkel bír, az eszme eredetiségével a kompozíció szépségét, a gondos kivétellel a színek pompás harmoniáját párosítja s általában sok tanulmány, szorgalom, izmos tehetség és finomult izlés szerenéses termékének méltán nevezhető.

És ha a kép mostani elhelyezésén némi előnyös változtatások történnek, ha az a kiálló oszlopfaragványok közül, melyek részben elfüdik és beárnyékolják, kivételük s jóval előbbre a tabernaculum felé hozzátik. végül külön keretet kapva megmenekül azon éles sarga fakörnyezettől, melynek ereje a kép színharmóniájával szemszuro ellentétben áll, az ekkép jobban érvényre jutó kép mindenestire egyike a jobb műalkotásoknak s festője számára a jobb magyar művészek sorában méltó helyet biztosít.

Szeifritz István semináriumi kormányzó ur pedig örülhet azon tudatnak, hogy talán hangzatosabb, de kevesebb tartalommal bíró

idegen nevek mellőzésével alkalmat adott egy eddig nem eléggé ismert tehetségnek, hogy magát bemutassa és a seminariumnak olyan képet szerzett, melyhez nemcsak hasonló, de hozzá fogható becsű sincs képekben szegény városunk falai között.

Umbra.

S i k l ó s.

(Folytatás.)

A Dunán innen való kerület a felső magyarországi nagyokkal Zsigmondhoz kapcsolódik magokat, vitatván: hogy nem az alattvalók hatalmában legyen a királyt az ő törvényesen keressett és érdemlett helyéről letvetni; midőn így három részre felosztva az ország Nagyjai fegyverrel és igyekezettel tovább zivakodtak volna, nem kevés sérelmével hazánk-
nak, könnyebbédett a Zsigmond szívet nyomó teher, teljes reménységgel várva szabadulását, melyet hogy könnyebben megnyerjen, fogadást tett: hogy Kolosváron roppant templomot építend, ha épen megszabadul, melyet bé is töltött 1414-ben királyt illető költséggel.*) Hogy pedig Gróf Czilleji Hermán Gara Miklós Dalmát és Horvát Országai Bánt annál erősebben felgyujtsa Zsigmond védelmére, legöregebb leányát Annát jutalom fejében

*) Palma Not. R. Hung. Tomo 2.

Ehhez nem kell commentár, de vannak emberek, kik, ha embertársok örvénybe jutott, úgy akarnak rajta segíteni, hogy jobbelj tolják, lehet, hogy Garzó Pál is látott tanácsadó alakjában ilyen embert. Vannak emberek, kik impertinensül mulatnak azon, ha egyik vagy másik egyén, embertársa vagy hatóságával szemben civakodó, vagy a törvényt íránt engedetlen; pedig nincs társaság, szövetség a világon, mely törvénye íránt való tiszteletet, rendelése íránt való engedelmisséget nem követel és a ki a törvényt becsüli, magát becsüli meg. . . .

Valószínűleg, hogy okot, időt adjon a megtérésre, a Garzó ügyben, mind az egyh. tanács, mind az egyház-megyei s kerületi ítéletek végrehajtásával megbízott esperes „késedelem“ „mellőzés“ neve alatt több rendbeli engedményt tett p. u. a felfüggesztés tartama alatt a conventio egy részét leltítás daczára is büntetlenül élvezte; a terménybeli javadalmakat 1883-ra egészen felhasználta G.; holott a felfüggesztés jogos és törvényes fogalma mindezeket kizárja. . . . továbbá a törvényes ítélet a helyettest G. költségére rendelte beállítatni s ő még be sem ereszti; és az egy hónapi ott létével áldozatot hozott s tures és szorgalomban példányképül állítható Fejes Antalt az egyház magán pénztárából fizette, ugyszintén bérelt lakását, mint koszját is. . . .

Mikor pár évvel ezelőtt, ugyan ez egyházmegyében, egy lelkész hivatalától 1 évre felfüggesztetett, felfüggesztetett „suspensio ab officio,“ et a beneficio, és senkinek eszébe sem jutott sem másképp értelmezni, sem feljajdulni, pedig kevesebb ok volt a büntetésre. Egyttal lelkészársaim megnyugtatóására kijelentem, hogy én is ügyben sem a „Budapesti Hírlap“ sem más lapban nem irtam soha. . . .

A mondottak és közlötök után, talán nem lesz a „Pécs“ előtt indokolatlan e felszólalásom: több világosságot!

Zaláta, aug. 30. 1884.

Berky József,
ref. lelkész és
iskolaszéki elnök.

Levelezés.

Arad, 1884. sept. 4.

Szerdán este pont nyolczkor robogott ki az aradi induló-házból a vonat, mely a legalkotmányosabb uralkodót 6 napi itt időzés után elvitte Malaczkára. Öszinte loyálitással s a trón és a korona iránti tántoríthatatlan hűséggel fogadta Aradváros és Aradmegye közönsége a királyt s Ő Felsége a hat napig tartott ünnepből azt a meggyőződést vihette magával, hogy bár nem jött egyenesen mint Arad vendége, mert utazásának czélja — mint tudjuk — katonai vala, de ez nem csökkentette jöttének ünnepélyes voltát és a jötte fölött érzett határtalan örömet. Mint legfőbb hadúr jött ő Felsége e város falai közé, de a lelkesedés és szeretet, mely itten feléje sugárzott, nemcsak kényszeríték, hogy atyáként ereszkedjék le hű gyermekei közé: a hadseregnek ohajította itt időzésének perceit szánni s a polgárság élvezte azokat.

Bizony szép és nagy napok voltak azok! Aradváros multja egy fényes, tündöklő lap hazánk történetében s e napok ismét egy fényes lapot adtak ahhoz.

A „Pécs“ t. olvasóközönsége tán nem veszi közönyösen, ha e nagy napokból 1—2 mozaikot, mint közvetlen szemelőt, méltatok. A „Pécs“, mint az idők egyik tanuja — hiszem — szintén kézséggel veszi át e halvány vonásokat adattára számára.

A király megérkezése reggelén már kora hajnaltól csak úgy nyüzsgött az utcákon a kíváncsi nép. A pályaudvartól a sötétérnek innesső végeig ember ember hátán szorongott. Az izléssel ékesített pályaudvartól a városház előtti kioszkig pirosra és fehérre festett póznák szegélyezték az utat, melyeken vigan lohogott a trikolór. A diadalkapunak nevezett alkotványok is elég csinosak voltak, s mint egyik helybeli napilap mondá „nem gazdagok, nem is feltűnők, de hát — szegényember vízzel főz s aztán: in magna voluisse sat.“ A házak mindenütt fel voltak díszítve, egyes helyeken igen gazdagon. Guirlandok majd minden házon. A főtér esupa nemzeti szín. Stereotyp módon ugyan, de elég sűrűn. Sok helyütt a lombdusz transparentet környezve S mint mondanám, ezerek tolongtak az utcán. A gyönyörű városház előtt való téren a tűzoltó-örség csak épen anyai utat tudott szorítani, a melyen ő Felsége fogata a rizálit elé hajthatott.

A rizalit alatt a két nőgyelet tagjai képeztek sorfalat. Bent meg, a szönyeggel bevont előcsarnokban és vestibulumban sok szép asszony

s leány várta dobogó szívet az apillanatot, melynek annyi gondot és annyi drága órát szentelt. Megkapó szép látvány volt; olyan mindben csak egy királynak lehet része. Arad szépeinek legszebbjei álltak a csarnokban, a lépcsőkön fehér rozszaszin és kék ruhákban, mindenik nő egy virágokkal telt kosárkát tartva kezében. Közepén a csarnokban, a lépcsők alján világos kék selyem derékban s ruhában, ezüst csipkés fölötében Salacz Gyuláné, a polgárnagy bájos neje állott s pompás virágcsokrot tartott kezében. Egyik aradi hírlap e ritka képtől enthusiasmusba esve felkiáltott: „Valóban, ha maga a paradicsom nem olyan, mint a milyen ezen reggelen a városházi vestibule volt, úgy annak előcsarnoka semmi esetre sem lehet szédítőbb a jámbor igazhívó léleknek!“

Az éljen, a dal közeledtével a szívek még hangosabban dobogtak s az arcok kipirultak az izgalom hevéjétől. Valóságos virágzáporon kelle a királynak átmenni. Salaczné szoborszerű alakjával ekkor előlépett, üdvözölte a felséget, aki a csengő hangon elmondott üdvözlő kis beszédre látható örömmel azt válaszolta: „Nagyon köszönöm, hogy oly kegyesek voltak s oly korán felkeltek.“

Nem minden földi hallandónak jut ki abból a szerencséből, hogy egy udvari extravonatot színről-szine megbámulhasson s így mi sem természetesebb, mint az, hogy az udvari vonat látása sokat vonzott ki a vasúthoz. Magam is a kíváncsi közönség közé tartozom. A kezelő-személyzet udvariassága megengedte azt belől is megtekintenem

Az udvari kocsioknak már külső része is nagyban elűt a közönséges vagonoktól. Gazdag aranyozás teszi feltűnővé. Tükörlablakok vannak és ezek elég még farednyők is bocsáthatók le. Ő Felsége kocsiján az oldalon fölül a magyar és osztrák koronás czimerek vannak összehajlítva, alul pedig egy nagy kétféjű sas van. A kocsi külön kulcsal nyílnak, milyen csak az udv. kezelő-kalaznak van. A feljárónál levő ajtó kis, elzárt folyosóra vezet, melyből a fő komornyik helyiségébe jutunk; innen a toailette-szobába lehet jutni, melyből egy ajtó egyenesen ő Felsége salonkocsijába vezet. A felség salonkjában van egy terjedelmes ágy, szétnyitható íróasztal, két kisebb és nagyobb fauteuil meg egy szőnyeg. A gyertyatartók a vagon falához erősítvék s a gyertyák homályos üvegömbben égnek. Oldalt egy barna keretű velencei tükör van felállítva. A kocsi közepén egy golyó van, melynek forgatása által a szellőztetés és a

neki eljegyezte; illy méltóságos és gazdag mennyasszony megnyerése reményétől fellobbanván Miklós, az ország Főpapjait, Zászlóseit és Nemeseit különösen és egyetemben mind ékesen szólásával, mind fontos okával arra birta: hogy Zsigmondot kiszabadítván, királyi méltóságába visszaállítandják, ha kéréseiknek alá irandja magát; ezen kívánságok a következők: hogy Zsigmond az ő fogságát semmi időben, semmi felételek alatt meg nem bocsulja, hogy azon vétkeit, mellyekkel az egész nemzetet megbántotta; — hogy mellyeket eddig a törvény és a nemzet jussai ellen elkövetett, helyre hozza — és végre, hogy az ősi szokások szerint mindent a törvények vagy az ő és az ország Nagyai akarátja és egyezése szerint kormányozni fog s nem mint eddig szabad akarátja szerint. — Ezen pontokat elejbe adván Gara Miklós, akár hogy megismerne ezeket igazságosaknak, akár hogy egyetlen módját tekintén megszabadulásának és méltóságára visszahelyeztetésének, mindeneknek aláírta magát s őt az Ország Nagyjai tüstént Királyjoknak tisztelték és esmérték.

Igy vált meg Siklós nagy, de szerencsétlen, mindazonáltal mégis halhatatlan nevet érdemlő vendégjétől.

Téhat nem az özvegy Garáné szabadította meg alattamban? és ki hiszi, hogy Zsigmond földre borulván, kiterjesztett karokkal

ölelte meg özvegy Garáné lábait ezen jó akaratjáért?*) Elhiszem, hogy az özvegy is segített fiait Zsigmond szabadítására birni, hanem hogy ő szabadította volna ki, Zsigmond pedig annyira leereszkedett volna, meg nem foghatom.

Nevezetesebb történetek.

1440 esztendőben szivrepvede olvassuk, hogy a Magyar nem tanulván már ezelőtt többször esett maga kárán, ismét meghasonlott és kedves Atyafiai véérébe mártotta Törökre köszörült kemény vasát; midőn t. i. Albert király halála után egy része az országkocsi Ulászlót, más része a csecsemős Lászlót akarta királynak; oh Magyar rontó egyenlenség! fegyvert ragadva így osztottak meg az ország Nagyai: Gara László Bán, Korogi Phylpes János, Harapki Bothos András, Tamásy Imre — Tamásy János hajdani Erdélyi Vajda fia — minden erejüket összeszedvén, a Királyné és a csecsemős László részére állottak; ellenben Hunyady János Erdélyi Országkocsi Vajda és Ujlaky Miklós akkori Machoviai Bán, össze kapcsolt erővel Ulászlót védelmezvén, az előbbienek Czikadornál letelepedett táborát megtámadták*) és jólehet mind a két rész bajnoki módon viselte is magát,

*) M. Joannes de Turóc Cap. X. Hasonlóképen Bonfin.

*) Czikador Tolna megyében Czikó helység mellett.

mégis Hunyady és Ujlaky vitézei amazoka megfuttatták és nem irgalmasabban mint pogány ellenségeiket felkonozták; itt Bothos András vére kegyetlenül kiöntött, Tamásy Vajdának Imre fia elfogatott, Gara Miklós pedig és Korogi Phylpes János, jólehet különben bajnoki vitéségeik bámulást kivántak is, mindazonáltal ekkor futással életet menteni nem pirultak. Ezen szomorú alkalmatossággal megtámadta 1440-ben Hunyady János Siklós várát, de ennek kormányozója akkor már az előbb futó Gara László az oroszlány ostromlót könnyen nézte és nem is Hunyady további ostromára, hanem Ulászló Királynak koronázására adta meg magát és várát.

1456-ban Gara László akkori Nádor Tanácsosai, Udvarnokjai és a vár őrzetere rendeltetett vitézei meghallották B. Kapistránus János által Siklós környékén Isten ígéretét hirdetését, legnagyobb alázatossággal szerkesztett levelet irtak hozzája, kérvén, hogy őket megleteltesse, okát adván az ő lehetetlen megleteleknek, személyekre való szükségét azon zavaros időben a várnak és a Nádor örömét, ha kérésüket teljesítené, ezen levelet Fábrián nevezeti szerzetes által küldötték el; — nem kétlem, oda is hozotta az őt őhajták épülete.)*

*) Találtatik ezen levél Herman Amandus ezen cím alatt levő munkájában: Capistranus Triumphans Sec. 15. Cap. 5.

kocsi melegítése eszközölhető. Ő Felsege szalonna mellett egy kis, de kényelmesen bútorozott s oldalt elzárható, toalette-el ellátott szobácska van Mondel br. főhadsegéd számára. A bútorok, valamint a kárpit olajzöld posztóval vannak bevonva. A felség kísérete számára berendezett kocsiiban van két szalona pamla-gokkal, asztalokkal és öltözőkék. A szolgál-személyzet kocsija szintén kényelemmel van berendezve. S a mit említenem sem kellene, gazdag felszerelésű konyha egészíti ki e pazar bár, de mégis egyszerű fényvel egybe-állított vonatot. Bizonny királyi kényelem.

Egy-két adoma is tette Ő Felségének itt időzését emlékeztetéssé. Közszájra kerültek. Nem titkok

Gr. Szapary pénzügyminiszeren, ki a mi-nisterelnököt helyettesítette Ő Felsege oldala mellett, a fama szerint, az a malheur esett meg, hogy magyar diszruháját elfelejtették bepakkolni. Egy főispán felajánlta neki egyik diszöltönyét. Az udvari körök jót nevettek e „deficit“-es történetkén s József főherczeg, kit rajongó szeretettel s lelkesedéssel kísér-tek mindenvi, bár merre járt-kelt, azt je-gyezte meg e dolgra, hogy „hát a pénz-ügy miniszer azért jött ide, hogy ma-sok kődmenét lehuzza!“

Egy másik eset meg ez: A túzótlók produkálták magukat Ő Felsege és suiteje jelenlétében. Arra baktak a postakocsi. József flg oda fordul a kocsihoz és bámulatos komolysággal kérde tőle: „Nincs kirabolva?..“ Képzeltető: ez izdoserű kérdés minő derült-seget keltett a környezeten.

Legszébb pontját ez ünnepnapoknak a vasárnapi tisztelgés képezte. A küldöttségek tagjai fogatban és öltözetenben szemkápráztató fényt és pompát fejtettek ki. Mindenki arra számított, hogy a szegényemberek ügyének bajának is juttat a program egy kis negyed-óracsát audiencia alakjában, de ez a rendez-ők — elnézéséből biz elmaradt szépen és e helyett kikocsikáztatták Ő Felségét a híres Neumann-szeszgyárba, melynek tulajdonosa azzal kérkedett a király előtt, hogy az ő személyének becset meghatározza az, hogy az állampénztárba naponta egy ezer hatvanhat forint adót fizet. Ő Felsege jóízűt mosolygott e naivságon.

De ha nem volt is kihallgatás, kinek szívet igazságtalanságon keletkezett bánat ölte, könnyíthetett azért buján, mert a leg-első magyar ember jártában-keltében minden-ki nézve hozzáférhető volt. Nem egy audi-entírára leső dobta Ő Felsege kocsijába kér-vényét s vetette el ezzel magától a lelkeré nehezett gondot. E kérvényeket Ő Felsege rendszeren átadta főhadsegédének. De ez az

1529-ben hallotta Perényi Péter, hogy temérdek sokasága a Törököknek fog megfor-dulni alsó részében Magyar Országának; azért ő Siklósról elköltözését bátorságosnak vélte, jölehet várában is nem csekély bátorsága lett volna; de leginkább féltette a Szent Ko-ronát, melyet ő törvénytelenül János és Fer-dinánd koronázása után magánál tartott Sik-lóson és Visegrádra vissza nem vitt; azért minden háza népével igyekezett Ő Felső Ma-gyarországba, de nem messze Siklóstól elfo-gadtatott, a mint jögyzi Pálma,*) hanem Istvánfy környüállásos leírja ezen történe-tet Kajdochnál Tolna Vármegyében,**) mely helység nem igen közel van Siklóshoz; elég az, hogy elfogadtatott Perényi Szercesen Já-rostól, ki János Király engedelmeből bírta a Pécsi Püspökséget, — ez 200 lovasokkal és 500 gyalogokkal, kik puskákkal és nyilakkal fegyverkezve valának, azon éjszakán, mellyen bátorságban látszatot lenni, katonái megve-rettetvén és futtatvatván, ő fogságba esett a Sz. Koronával, feleségével és gyermekeivel együtt, kik azután a Török táborba kísér-tettek.

(Folyt. köv.)

*) Pálma Not. R. H. Tomo 3. Pag. 16—17.

**) Istvánfy Libro X. pag. 167.

eljárás sehogyan sem tetszett egy szegény paraszt embernek, ki e miatt aggodott kér-vényének sorsa iránt. Kérdézősködésére meg-mondták neki, hogy annak a fényes egyenru-hás urnak, a kinek a király kérvényét odadta, Mondel a neve. Csak sóvárogta fejét. Ismeri ő az ilyen másod-kézbe jutott ügyes-bajos dolgok sorsát. Végé mégis megnyugtatták.

— Ne aggodjék atyámfia! Azért nevezik azt a generálist így, mert azt szokta neki a király ilyenkor mondani: „Mondel szögám, mi van abban az írásban, melyet az a szegény ember átdotott!“

Lehetne még erről is meg arról szólnom, de ez messzire vinné, a mi tekintve azt, hogy a napilapok amugy is kimerítően méltatták a királylátogatás minden mozzanatát, czéltalan is lenne.

Az ünnepek zaja, a lámpák pazar fénye, az ékszeres csillogása a mindennapi élet meg-szokott zajába és a csendes otthon pislogó mécsének fényébe zsugorodott össze. A sze-gény az az édes tudat buzdítja munkásságra, hogy látt a királyt, a dus ereklyéül rakja félre diszruháját, mert a b b n látta a királyt; s mindkettő híven őrzi talizmáját. B. A.

Ország-Világ.

Pécs, kedden szeptember 9-én.

Ausztria.

A styriai, krajnai, szleziai és cseh tarto-mány-gyűlések tegnap, kedden kezdették meg működésüket. — Az osztrák hírlapok, külö-nösen a klerikalis pártiak, még mindig Ő Felségének a kath. klerushoz intézett válaszá-val, illetőleg azon válasz megsonkításának kérdéseivel foglalkoznak s a „Linzer Volksblatt“ ez ügyben azon, jólétesültséggel kérkedő véleményt nyilvánítja, hogy a budapesti hiva-talos közlönyben megjelent válasz-szöveg a Tisza Kálmán által szerkesztett, az osztrák lapokban megsonkítva között pedig a király által tényleg elmondott beszéd. Hogy e finomnak tetsző megkülönböztetés minden alapot nélkülöz s hogy Ő Felsege csakugyan úgy nyilatkozott a mint a magyar hivatalos közlöny után mi is közöltük, kétségbe vonhatatlanul kitűnik a „Magyar Állam“ következő aradi tudósításából: „Ft. Németh püspök üd-vözlő beszéde után az egybegyűlt papság há-rosmoroszos hangos és lelkes éljént mondott a király Ő felségére, de Ő felségének válasza után az „eljen“ már csak egyszer hangzott el s ez is elég halkán. A legkegyelmesebb válasz azon két passzusa, hogy a politikai hullámzásoktól elzárkozzunk s hiveinket a nemzetiégi vagy felekezeti tudósításoktól tá-vól tartjuk, nem csak általános megütözés-sel, de sőt felháborodással fogadtatt. Nem mert király Ő felségétől vettük ezen leezkés-tést, de mert tudjuk, ki volt ama legma-gasabb szakav diktálója. A fogadási terem-ből még csak távoztunk voltunk s már is hang-zott itt is, ott is közöttünk: Timoleon! Tisza! Tabajdy! (Az ige állimányt elhallgatom.) Többen még a városáha széles s hódoló kül-döttségek tagjaival túltömött folyosón s lép-csőin megállapodtak s a megütözés első ha-tása alatt azonnal eszmecserebe bocsátkoztak a hallott szavak fölött és csak kéro intésre siettek távozni. Egész nap s még az után is ezen legkegyelmesebb királyi válasz képezte közöttünk a napi beszéd tárgyat s fogja bizo-nyára még hosszú időre képezni széles Ma-gyarországon, nem csak az antigouvernemen-talis klerus, de az antiklerikaljs governemen-talizmus pártbívei között is. És méltán! Mert ily választ a királyi trónról hallani megszok-tattuk eddig református és lutheranus atyánk-fiai, meg román és szerb honfűtársaink, de nem a róm. kath egyház papjai!“

Franciaország.

Grévy köztársasági elnök az országgyűlési szélső balpártnak a kamarák összehívását kérő levelét közölte Ferry miniszterelnökkel s egy-uttal írásbelileg kijelenté, hogy ez ügyben — az alkotmány meghatározása szerint — tar-tozkodik nyilatkozni vagy intézkedni. — A tonkingi francia hajóhad újabb és tetemes csapat-szállításokkal erősítették.

Hirek.

A városi közigazgatási gyűlés f. hó 11-én csütörtökön d. e. 9 órakor lesz.

Kinevezés. A vallás-és közoktatásügyi miniszer a pécsi főreáliskolához Kiss József okleveles középiskolai, jelenleg siklósi polgári iskolai tanárt nevezte ki a szabályszerű probaidő fenntartásával s a rendszeresített illetményekkel rendes tanárrá.

Az orsz. erdészeti bizottság tagjai f. hó 14-én vasárnap este érkeznek városunkba. E sorok irtáig (kedd d. e.) csak 53 vendég neve adatott tudtára írásbelileg a városnak. A névsorban foglalnak: Tisza Lajos gróf, egyesületi elnök, Bedő Albert országos főerdőmester, első alelnök, Horváth Sándor, kir. erdőfelügyelő, egyesületi titkár, Illés Nándor, főerdőtanácsos, a keresk. ministerium, Hoffmann Sándor, főerdőtanácsos, a vallásügyi ministerium, Havas Sándor, Lang György, Guckler Károly a főváros, Roth Ignác, Bärenthali Praxa Béla, a fenséges cs. kir. csásád ráczkevei uradalmanak, Lutzenbacher Pál, az orsz. magy. gazd. egyesület, Chabada József polgármester, Krausz Géza Körnőcz bánya-város, Malahovszky László, Pánczer József Szabadka város képviselői s még mások.

A közös hadseregbeli helyőrség egy teljes hónapi távollét után a katonai zene-karral hétfőn d. e. ismét visszatért városunkba, hogy itt a hadgyakorlatok fáradaimait kipihenje. Honvédjaink is együtt vannak már a sátoralatorban. A tisztikar, élén a Szegedeni állomásozó Györgyevics honvédtábornok-kal, hétfőn d. e. tette szokásos látogatását városunk polgármesterénél.

A sertés-szeme eredménye. A Pécssett 1884. évi szeptember 7-én tartott sertés-szeme-lyek behatjattott 22 tenyésző-fél által 115 darab tenyész állat, 6 hizaló részéről 719 darab hizott sertés, összesen 834 darab. Díjat nyertek: Botos József, Kákics 4 db 10 frkos arany. 2) Kengyel József, Rid 2 db 10 frkos arany. 3) Kistóth József, Málom 2 db 10 frkos arany. 4) Vörös János Szt.-Gál 1 db 10 frkos arany. 5) Nagy Mihály, Gadány 3 frt ezüstben. 6) Tavali János, Pécs 2 frt ezüstben. 7) Schnelb János, Helyesfa 1 frt ezüstben. Diszokmányt nyertek: 1) Sellyei uradalom, 6 db kisenői fajú kan után. 2) Nádas István és Kálmán 2 db kjsf. f. emse u. 3) Pécsi püspöki uradalom, kjsj. kanok és emsék u. 4) Fónay Imre, n-kozári bérlő 12 db angol sertés u. 5) Hegedűs Ottília, Pécs 1 db 5 hónapos konyhamalacz u. 6) Kalkér Károly, Pécs 1 db keverék fajú emse után.

Betörés. Alig van nap, melynek éjszaka-ján városunk különböző pontjain betörés ne kísérletnek meg. — Kedden, hajnali 1/4 órakor 3 jómáder Csoport Mátvás siklósi-ut-cai sütőmesternél az ablakon betörést akart véghez vinni, azonban a gazda felébredvén s kiszaladván, ellillantak. Csoport Mátvás most elindult, hogy a betörésről a rendőrségnek je-lentést tegyen, ut közben azonban egy igen gyanús egyénre bukkant, kit megfogván, a rendőrségre kísért, ötöt vádolván a betörni szándékozók egyikeként. Az illető ellen a viz-galat folyamatban van.

Égő zsemlyék. A budai külvárosi Bors féle házban lakó sütő mesternél vasánnap 25 zsák zsemlye, melyeket szarítani tettek fel a kemence tetejére, a nagy hőségűl meggyu-ladt és lángal égett. A túzótlóság azonnal megjelent s egy darabig belülről kísérle meg az oltást, mi nem sikerülvén a padlás deszká-zatát feszítették fel s úgy vetettek véget a tűznek, melynek a zsemlyék menyiségének fele áldozatává lett.

Az „Ujvidék“ című lap a hasonlóvü városban legközelebb megejtett tisztújítás alkalmából, tekintettel azon hallatlan drágaságra és rendtelenségre, mely az ottani piaczon a kofák clóvársárlásai következtében uralkodik, felhívja az ujvidéki rendőrséget, hogy a pécsi rendőrkapitányság példáját köve-tve, szintén dolgozzék ki ez ügyben egy szabályrendeletet.

Szerencsés napja volt a múlt héten a szent-eleki örsvezetőnek. Amellett, hogy négy tolvajt sikerült elfognia, a véletlen egy na-

gyobb vadat is hozott neki. — Ugyanis látta, hogy egy ember már messziről kerüli őt s igyekszik előle az erdőbe menekülni. Miután kétszer utána kiáltott, lőtt is rá, de nem taláta. A véget az erdőben mégis utolérte a jó madarat, s az őrsvezető elfogta. Csak egy szőkevény rablógyilkos volt.

Emberölés — s öngyilkossági kísérlet.
Boskovics Márk körülbelül 30 éves baani születésű gör. keleti vallású cigány már 2 év óta szerelmi viszonyt folytatott Szabó Rézi helvét hitvallású hajadonnal. Rézi sem tagadhatá meg, hogy ő is egyike a gyenge nemből valóknak, ezért gyakran másokra is kacsintgatván, Márkójának hűségét próbára téve, nem egyszer őt a faképnél hagyta. Rézi mult csütörtökön Majksa-Megyére, ahol Márkó már huzamosabb idő óta a cséplőgépnél dolgoztatott, nem tudni mi okból, ujjonnan választott Szeladonjával és fivérével lerándult. Mi nek hírt vévén Márkó, úzóbe vette hűtlen kedvesét s ennek kísérőit és Beremenden a csendőr laktanya előtt szerencsésen utól is érte őket. Az erős termetű s csinos külsejű Márkó azonban nem volt az üldözötteknek kedvesen látott vendégjök, sőt mi több, Juliája szeme látára ütlegetni kezdették. Azonban Márkónk sem tartozott azon félnékek közé, akik saját árnyékuktól megijednek, sőt ezen méltatlan bánásra felforr heves cigány vére, kiragadja vetélytársának kezéből ennek kését s hűtlen kedvese szívébe oly szerencsétlenül dófi, hogy ez rögtön holtan rogyott a földre. Miután cigány Romeonk Juliája nélkül nem élhetett, eltökélte magát, hogy vele együtt meg fog halni. Ugyanazon késsel, melyvel kezzel ezelőtt hűtlen kedvesét leszúrta, két mély sebet ejtett saját testén s a legelső ház udvarán levő kutba ugrott azon szándékkal, hogy annál biztosabban Juliája szellemével legalább a más világon örökre egyesülhessen. Azonban a Parkák nem így határoztak! A kutban ugyanis víz nem lévén, nem juthatott el szegény Romeonk a más világra küldött Juliája társaságába, hanem lánokra verve felhozott egy csendőr által ismét ezen árnyékvilágra s egy targonczán átszállítottat a csendőr laktanya udvarának kellős közepére, hogy itt bilincsre ver ten saját maga okozta sebei — s a nap égető heve által előidézett fájdalmak közepette elmélkedhessék büne nagyságáról. S midőn a csendőrséget figyelmeztették eme embertelen eljárásra, egykedvűen vállalt vonva azt felelők, hogy e szerencsétlen az orvos rendeletéből — ami hihetetlen — sütogetik a napon. Mire a község bírójá, kinek szívében emberie sebb érzelem honol, mint Mars e marczona fiaiban, gondoskodott alkalmas helyre való elszállíttatásáról. A gyors orvosi segélynek sikerült őt megmenteni a — törvényszék számára, ahol bírái hivatalu leendnek egy, a föl-korbecsolt szenvedély által elvikított szerencsétlennék megmondolatlan pillanatban elkövetett bűnténye fölött itéletet hozni,

Schaumbourg-Lippe uralkodó herceg legidősb fia péntek-n Dárdára érkezett s pár hetet ott fog tölteni Ezen idő alatt többször vadászatot rendezend nagyobb vadakra — u. m. szarvasokra s őzekre, melyek erdeiben nagy mennyiségben találhatók.

Hölgyek és háziasszonyok figyelmébe.
Szines szalagk mosása legcélszerűbben úgy eszközölhető, ha héjazott burgonyát főzünk s ennek leülepedett tiszta levét spiritusszal keverjük. A szines szalag ezen folyadékbán mosva színét és fényét megtartja. — Sokszor megtörténik, hogy a kalitkában levő éneklő madarakon apró férgek szaporodnak el; ezektől úgy szabadíthatjuk őket, ha a kalitkára éjjel át fehér kendőt teszünk. Reggelre a kendő tele lesz férgekkel, melyeket azután félre eső helyen lerázhathatunk és elpusztíthatunk. — Az ablaktáblákra csöppent mészfolatok könnyen eltávolíthatók. Ha ugyanis az ablaktáblák lehetőleg erős boreczzel meg nedvesítetnek, a szürke mészfolatok feláznak s tiszta vízzel leöntve, maguktól elenyésznek. — Evőkések és villák nyeleinek megerősítésére célszerű egy rész téglaport két rész apróra tört gyantával összekeverni és e keverékkel a kés vagy villa nyelét megtölve

a megmelegített kés vagy villa nyelét beletolni s kihűlni engedni. — A must 8 hónapig is eláll édesen, ha bele literenként $\frac{1}{5}$ gramm salicylsavat teszünk. — Ha a szembe mész kerül, legcélszerűbb a szemet cukros vízzel kimosni. — Kisebb tárgyakat nagy mérlegeken úgy lehet megmérni, ha a tárgyat a suly serpenyőjébe tesszük és a mászára sulyokat rakunk. A mászára rakott suly tízedrésze lesz a kérdéses kisebb tárgy sulya.

Vegyes hírek. Saághy Ferencz palánkai kir. járásbírósi jegyző és tartalékos honvédhadnagy eljegyezte Fetter Anna kisasszonyt Ujvidékről. — Hrobony János kulai kir. járásbíró, 30 évi működés után saját kérelmére nyugdíjaztatott. — Maicen Alajos nyugalmazott cs. kir. főhadnagy f. hó 4-én reggel egybekelt Ulrich Venczler zombori építész leányával, Mariskával. — Dombóvárrott Paris Vilmos eljegyezte Francsits József tisztartó leányát, Elvirát. — Zala-Egerszeg képviselő-testülete mult hó 28-án egyhangu határozattal kimondotta, hogy Zala-Egerszegt rendezett tanácsú városá alakítja át. Az ezen ügyet tárgyaló kérvény már beterveztetett a megye törvényhatóságához, mely f. hó 9 ik és következő napjain fog határozni. — Luiff József kir. járásbírósi hivatalnok eljegyezte Skublits Kálmán zala-egerszegi ügyvéd leányát, Flórárt. — Szabó János maróczy hegy-pásztor puskája a bokorba esvén, midőn azt csövénél fogva kihuzta, a ravasz az ágba beleakadt, felhuzódott, majd visszacsapódott s az egész töltés a hegypásztor oldalába és hasába hatolt. Életben maradásához nincs remény. — Varga János t. szecsódi tanító neje f. hó 5. és 6. közt 3 egészséges fiugyermeket szült.

Törvényszéki csarnok.

Vései Rezső tszéki bíró által.
Sept. 9.

5369/1884. Zagorác Marinka Tarandány Imréné — Zagorác Kuzman ellen tulajdonjog iránt.

6264/1884. Petz Dániel — Pauta János ellen szerződés felbontása stb. iránt.

Büntető osztály.

Sept. 10.

841/1884. Barbárovits Szvetozár ellen hatóság elleni erőszak miatt.

1791/1884. Weisz József ellen lopás miatt.

4702/1884. Weisz József ellen lopás miatt.

September 12-én.

1762/1884. Mutschler János és társai ellen sulyos testi sértés, illetőleg abbani részesség miatt.

Gabona-árjegyzék

Pécs sz. kir. városában 1884. évi szeptember hó 6-án tartott hetivásárról.

	100 kiló ára.
Buza:) jó 7.20
) középszerű 6.90
) legalábbvaló 6.50
Kétszeres:) jó 6.40
) középszerű 6.10
) legalábbvaló 6.—
Rozs:) jó 6.10
) középszerű 5.90
) legalábbvaló 5.50
Árpa:) jó 6.10
) középszerű 6.50
) legalábbvaló 5.40
Zab:) jó 5.90
) középszerű 5.70
) legalábbvaló 5.—
Kukoricza:) jó 7.—
) középszerű 6.80
) legalábbvaló 6.20
Hajdina	—
Széna	—
Szalma	—
MÁSA	1.10
	—90

MENETREND.

A Budapest-pécsi vasut.

Nappali vonatok:

Pécsről indul	11 ó. 05 p. d. e.
Budapestre érkezik	8 ó. 15 p. este.
Budapestről indul	8 ó. 15 p. reggel.
Pécsre érkezik	5 ó. 35 p. este.

Éjjeli vonatok:

Pécsről indul	6 ó. 10 p. este.
Budapestre érkezik	6 ó. 20 p. reggel.
Budapestről indul	7 ó. 45 p. este.
Pécsre érkezik	9 ó. 37 p. d. e.

A Mohács és Pécs közti vasuton.

Mohácsról Pécs felé indul reggel 5 óra 15 perc.	d. e. 10 óraker.
	d. u. 3 „ 15 „
Pécsről Mohácsra indul reggel 6 óra 10 perc.	d. e. 11 „ 17 „
	este 7 „ 37 „

A Pécs és Barcs közti vasuton.

Pécsről Barcs felé indul	6 ó. 00. p. este.
Barcsra érkezik	8 ó. 17 p. „
Barcsról Pécs felé indul	8 ó. 20 p. reg.
Pécsre érkezik	11 ó. 02 p. d. e.

A személyszállító- és póstahajók a Dunán következőleg közlekednek:

Személyhajók:

Budapestről Mohácsra naponta déli 12 óraker.
Mohácsról Budapestre naponta 1 óraker délben.

Póstahajók:

Budapestről Mohácsra naponta esti 11 óraker.
Mohácsról Zimonyba naponként 8 óra 15 perc. reg.
Mohácsról Orsovára — Galacra szerdán, pénteken és vasárnap 8 óra 15 p. r. reggel
Mohácsról Budapestre naponként 2 óraker reggel.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos
Fekete Mihály.

Egy jó házból való

tanoncz

egy kereskedelmi irodába felvételük.

Ajánlatok e lap kiadóhivatalához 215. szám alatt küldendők.

E rovatban minden szó belkutatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félnek külön lakoziméval is el vannak latva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Lovébeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beklüdtetik.

Pincze kerestetik ezer akóra, bővebb tudósítás Scitovszky-tér 12. (régí szám alatt.

A nagy Skokói hegyben egyik legszébb és legjobb szőlő nagy emeletes és présházzal, 800 akóra való boltozott pinczével, egész felszereléssel és 300 akóra becsült idei termékkel együtt, kedvező feltételek mellett, szabad kézből eladó. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Kerestetik egy tevékeny fiatal ember, a ki magát helybeli ügy-nököknek akarja kiképezni, egy jól bevezetett házi czikk eladására, csekély fizetést és magas jutalékot (Proviziót) szerezhet. Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

702

Folyó évi tanévre jó házból tanuló szállásra felvétetik. — Bővebbet a kiadó-hivatalban.

Uri házból való egy-két iskolás leánya egy előkelő háznál teljes ellátásra felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatal.

784

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városi or közel, a szigeti ország-ut alatt jutányos áron eladó, vagy haszonbérbe vehető. 161

Egy öt év óta játszott jó karban levő gordonka 15 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

1014
végr. 1884.

Árverési hirdetmény.

Atulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi tek. kir. jbiróság 9851/1883 számú végzése által a m. kir. államkincstár végrehajtató javára Förster Béia pécsi lakos ellen 219 frt 33 kr. tőke, ennek 1880. év augusztus hó 29-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 25 frt 65 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1122 frtra becsült zongora, 24 faszék, 1 fény mozdó szekrény s egyébből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a 6251/1884. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Pécssett alperes lakásán (Scitovszky-tér 7. sz. a.) leendő eszközésére 1884-ik év szeptember hó 13-ik napjának délelőtti 10 órája határidőn kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezen elj megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Pécssett 1884-ik év augusztus hó 31. napján.

Kremmer Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

807

Gőzmalmok, szeszlfőzdék, gőzfűrészek stb. berendezésére.

Uti vashidak készítése, Gőzkazánok, Reservoírok, Szivattyuk, Csígak, Horgonyok és Hajlólánczok,

ugyszintén minden a gépszakmába vágó munkák, és javításokra ajánlja magát a Prágai gépépítő részvénytársaság flókja Budapesten.

751

Ifj. Edhoffer Ferencz

butor-asztalos

ajánlja mindennemű kész

asztalos butorjait.

Raktára

Pécssett,

Király-utca, a Lyceum épületében.

Bútor csomagolás átvétetik.

589

1708. szám
1884.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú közmunka és közlekedesügyi m. kir. ministerium 1884. évi szeptember hó 2-án kelt 29,787 számú rendeletével, a

1) pécs-varasdi államút 26—27 klm. szakaszán a 43 és 44 számú hidak között új átérész építését 262 frt 64 kr összeg erejéig, —

2) ugyanezen államút 27—28. klm. szakaszán 45 a) számú új átérész építését 510 frt 30 kr összeg erejéig,

3) budapest-eszéki államút 235—236. klm. szakaszán, az u. n. Csillag csárdánál, új átérész építését 326 frt 75 kr összeg erejéig, — és végre

4) ugyanezen államút 244—245 klm. szakaszán, Bellye végén, új átérész építését 266 frt 98 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából, az

1884. évi szeptember hó 13-ik napjának
d. e. 10 órájára,

a baranyamegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetteik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebb jelölt műtárgyak helyreállítására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel és 50 kros bélyegzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A fent elősorolt műtárgy mindegyikére külön-külön ajánlat is nyujtható be és a borítékon a műtárgy megnevezendő.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki műveletek és részletes feltételek a nevezett hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Pécssett, 1884. szeptember 5-én.

Baranya megyei
m. kir. államépítészeti hivatal.

816

Magyar jelzálog-hitelbank

100 forint névértékű nyeresemény-kötvényei
4% kamatozással,

Első huzás már szeptember 15-én.

Évenként három sorsolás és pedig szeptember, január és május 15-én.

Jelen alkalommal

Főnyeresemény 100,000 frt.

Legkisebb összeg, mellyel minden kötvény visszafizettetik, 100 frt osztr. ért., azonkívül egy nyeresemény-jegy, mely a tulajdonosnak jogot ad az összes további huzásokban részvételre. Ily módon minden már egyszer nyereseményben részesült kötvény is tovább ját-zik a további sorsolásokban, tehát egy kötvényre több alkalommal is eshet nyeresemény.

Ezen nyeresemény-kötvények, valamint kimerítő prospectusok kaphatók a Magyar lezámitoló- és pénzváltó-banknál Budapest, Wurm-udvar, valamint minden nagyobb bank- és váltóháznál.

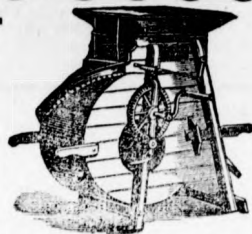
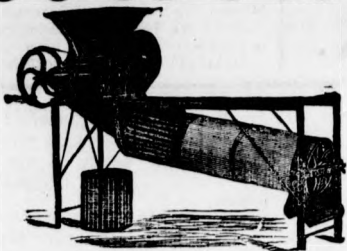
BROGLE JÓZSEF

gp- és rostalemez-gyára

Budapest gyár külső vaczi-ut,
raktár vaczi körút 68.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

Trieur-jeit váltható szitákkal.

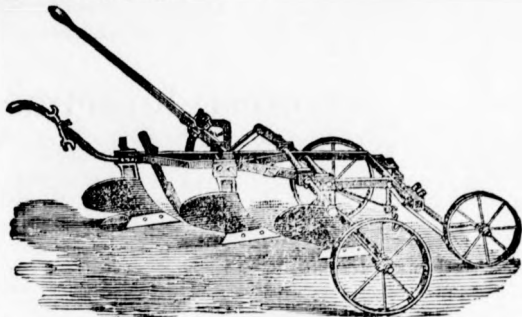

**gabonatisztító rostákat,
tengeri morzsolókat,
szabadalmazott hármás ekéket,**

közönséges és aczel ekéket, cséplőgép-lemezszitákat
gőzcséplő és járgánycséplőkhoz. Lynkaszott és basított lemezeket, malomok,
mehészeti és technikai czélokra, járgánycséplőgépeket és minden egyéb gaz-
dasági gépeket. Továbbá e tőren a legujabbat:

Schmied H. szabadalmazott nemzeti rostát.

1882. augusztus 30-án 17,567. sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított
gyártója. Nagysága: 4 láb 4 hüvelyk magas és 2 láb 4 hüvelyk széles, súlya
50 kilo, ára 48 frt. Raktár Pécsen: MATROSCH JÁNOS vaskereskedő urnál.
Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve. 712

Legjobbak a világon

Dömel Nándor

hirdető, tudakozó és szolgálatközvetítési
ügynöksége Pécsen, József-utca 21. szám.

Egy 35 éves férfi ki több helyről igen jó bizo-
nyítvánnyal bir, mint felügyelő
úrasági — vagy iroda-szolga helyben vagy vidékre ajál-
kozik. Ha követeltetik 100 frt óvadék összeget tesz le.

Egy családos ember mint felügyelő keres helyet.
100frt óvadék összeget tesz le.

Több ház és szőlő kerestetik megvételre, vala-
mint jutányos eladásra is.

Egy 30 éves magyar nő a ki háztartás minden
nemét érti, mint gazdaasszony
vagy kulcsárnó helyben vagy vidékre ajálkozik.

Egy gazdasági hivatalnok alkalmaszást
keres.

Egy okl. tanítónő, aki magyar és német nyelvre
képesített, ajánlja magát kül-
lön órák adására háznál vagy saját lakásán.

Férfi és nőcseledek azonnal elhelyeztet-
nek. Bővebb értesítés
nyerhető Dömel Nándor ügynökségénél, ki egyuttal
szobafestői és mázsolói üzletét is batorkodik ajánlani.

757

és legyszerűbb valamint tartós szerkezetüknek fogva minden
más varrógépek között felnyben részestülnek.

Helyben valódiak csak

NEIDLINGER 6-nél PÉCSÉTI FERENCZIEK-UTCA 6. SZ.

**20%-30% árleengedés mellett kaphatók:
borsajtók,**

szőlő-zuzok, hordó-emelők és felszerelt kis gőzkazán
vizi és gőzmalmi különféle vas felszerelvények,

különféle ekefejek,

kormánylapok, kulcsok, fogas-kerekek, szecs-kavágók, kukoriceza-darálók, kukoriceza-
morzsolók, répvágók, töltőgető, magtakaró és kapáló-ekék,

olaj-hengerek és kazánok,

felszerelt kalapos-kazán szabó- és kalapos-vasalók,

mák-darálók, fecskendők, és lömozsarak,

egy hat lóerejü gőzgép

Madarász és Szontagh pécsi raktárában.

808